

Nauka czytania metodą sylabową

Metoda sylabowa jest znana od wielu lat i szczególnie wykorzystywana w terapii pedagogicznej do przezwycięzania trudności uczniów w czytaniu i pisaniu. Jest bardzo prosta w uczeniu i nauczaniu. Rozwija wszystkie funkcje poznawcze (analizator wzrokowy, analizator słuchowy w tym słuch fonemowy, analizator ruchowy) oraz współpracę między nimi (tzw. koordynację). Celem nauczania tą metodą jest całkowite wyeliminowanie głośkowania z nauki czytania, które wydłuża czas czytania, uniemożliwia zachowanie płynności i obniża stopień rozumienia treści czytanego tekstu. Poza tym głośkowanie zmienia dźwiękowy obraz wyrazu.

Metoda sylabowa nadaje się nie tylko do terapii trudności w zakresie czytania i pisania, ale znakomicie sprawdza się w nauce i kształceniu czytania i pisania wszystkich dzieci. Powodem, dla którego metoda sylabowa jest tak mało popularna i rzadko stosowana do nauki w początkowym etapie kształcenia, jest brak odpowiednio opracowanego sposobu wprowadzania liter w oparciu o tę metodę oraz brak odpowiedniego podręcznika do nauczania. I tak np. wcześniej wprowadza się literkę *a* na słowie *aparatus*. Zwróćmy uwagę, że słuchowo podzielić to słowo na sylaby nie jest dziecku na ogół trudno: *a – pa – rat* ale przy zapisanym słowie *aparatus* nie jest dla dziecka oczywisty taki podział, bowiem każda sylaba składa się z różnej ilości liter: pierwsza – 1, druga – 2, trzecia – 3. Skąd dziecko ma wiedzieć, żeby nie łączyć np. *ap*

Metoda sylabowa opiera się na zasadzie stopniowania trudności, czyli przechodzenia od wyrazów krótkich o prostej budowie do coraz dłuższych, o budowie trudniejszej.

I Etap – Synteza sylaby otwartej

Celem opanowania tego etapu jest umiejętność łączenia spółgłoski z samogłoską i całościowe odczytywanie takiej sylaby. Dziecko wie, że ma połączyć dwie literki

- **z tą samą spółgłoską**

la lo le lu li ly lą lę   ma mo me mu mi my mą mę

da do de du di dy dą dę   pa po pe pu pi py pą pę

ba bo be bu bi by bą bę   ka ko ke ku ki ky ką kę

na no ne nu ni ny ną nę   wa wo we wu wi wy wą wę

- **z tą samą samogłoską**

la ma da pa ba ka na wa   lo mo do po bo ko no wo

le me de pe be ke ne we   lu mu du pu bu ku nu wu

li mi di pi bi ki ni wi   ly my dy py by ky ny wy

lą mą dą pą bą ką ną wą   lę mę dę pę bę kę nę wę

Stosujemy różne kombinacje, stopniowo rozszerzając zakres materiału do ćwiczeń.

Dla uatrakcyjnienia zajęć nie ograniczamy się tylko do czytania. Dziecko po kilku minutach, szczególnie gdy nie jest to dla niego łatwe, poczułoby się zmęczone i znudzone. Stosujemy na tym materiale różne ćwiczenia, np.:

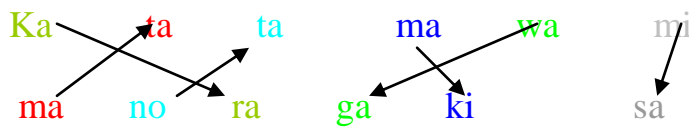
- wskazywanie sylaby wypowiedzianej przez prowadzącego,
- zapisywanie sylaby z jednoczesnym wypowiedzeniem jej,
- wyszukiwanie określonej sylaby w wyrazie,
- wyszukiwanie określonej sylaby w czasopiśmie, wycinanie jej, wklejanie do zeszytu,
- układanie z ruchomego alfabetu

II Etap – łączenie dwóch sylab otwartych w wyrazy

- *Czytanie wyrazów sylabami i całościowo.*

lala baba jaja papa pada mapa rano pole łapa kino waza zupa fala kura data
pada tama mapa luty rano pole fala sala woda ryba łapa waza zupa gapa hala żaba
Ala Ela Ewa Ula Iza Dana Jola Lena Cela Tola Mira Aga

- *Tworzenie wyrazów z sylab – łączenie linią odpowiednich sylab i zapisywanie utworzonych wyrazów.*

- *Uzupełnianie brakujących sylab*

Mewa lody woda ława sowa kawa koza rowy kura kino wozy koło

Me.. lo.. wo.. ła.. so.. ka.. ko.. ro.. ku.. ki.. wo.. ko..

Wo.. me ka.. so.. ko.. lo.. ła.. ko.. ki.. ro.. ku.. wo..

- *Układanie wyrazów z liter ruchomego alfabetu*
- *Układanie podpisów do obrazków – loteryjki sylabowo – obrazkowe*

ko - za

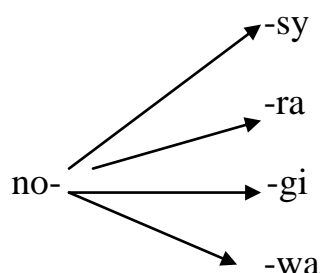

ma - ki

li - sy

- *Dobieranie sylaby do stałej początkowej, układanie i zapisywanie wyrazów*

III. Etap – wprowadzenie zdań i tekstów złożonych z wyrazów dwusylabowych (sylaby otwarte)

Tola lubi lody. Ewa woli soki. Mama kupi lody i soki.
Rano mama daje sery i jaja. Poda kawę. Tato pije kawę i mama pije kawę. Tato lubi kawę. Ala woli soki.

IV. Etap – wprowadzenie wyrazów wielosylabowych złożonych z sylab otwartych

- *czytanie wyrazów sylabami i całościowo.*

cebula banany fasola sałata buraki jagoda malina morele topola patyki motyle
koguty zające papuga żyrafa owoce bilety fotele robota balony gotuje pomaga
łąduje litery Dorota Agata Monika Maryla Danuta gazeta zabawa wizyta rowery
robimy pakuje

- *tworzenie wyrazów z sylab –przestawianie kolejności*

ze ga ta.....
ta ła sa.....
ny ba lo.....
li ry te .....
we ry ro .....
fa la so .....

- *uzupełnianie wyrazów brakującymi sylabami*

sałata	cebula	kolega	karuzela	pomidory	wesele
sa..ta	..bula	ko..ga	ka..ze..	..mido..	....le

- *Czytanie zdań sylabami i wyrazami.*

Irena i Danuta idą na jagody. Dorota lubi sałatę i fasolę. Eliza kupuje fasolę, cebulę i sałatę.

Agata i Karolina kupiły lody owocowe na patyku. To są lody jagodowe i malinowe.

- *Rozsypanki wyrazowe*

ryby. łowi Tata

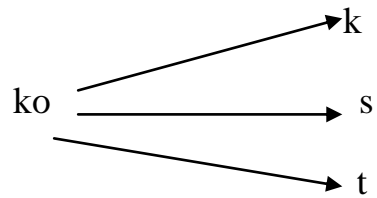
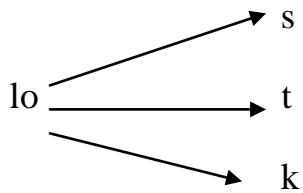
pije Mama kawę.

owocowe je lody. Danuta

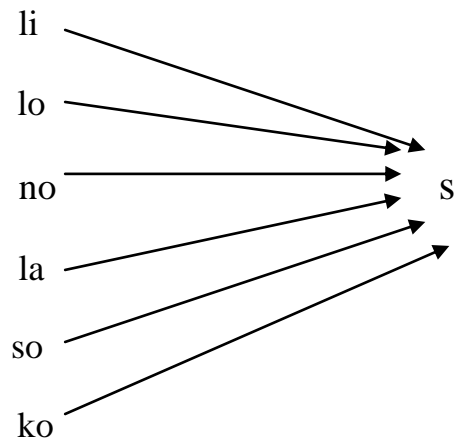
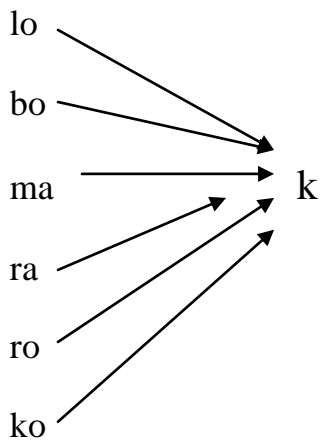
V Etap – wprowadzenie sylaby zamkniętej

- *Tworzenie wyrazu przez dodanie do sylaby otwartej spółgłoski*

La-s li-s lo-k le-k ló-d bu-t ba-r ba-l bą-k do-m da-ch dy-m
dą-b ra-k ru-ch ro-k so-k so-s sa-d se-n sy-n no-c no-s ko-t
ko-c je-ż zą-b wąż wąż-s

- *Tworzenie wyrazów przez zmianę sylaby początkowej.*

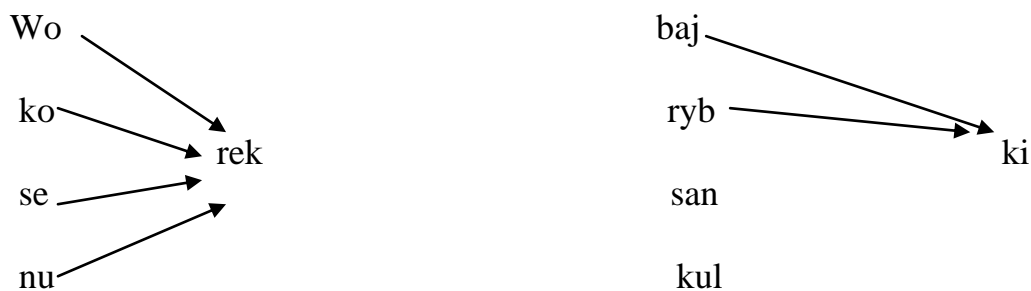

VI. Etap – wprowadzenie wyrazów dwusylabowych o budowie sylaba otwarta + zamknięta.

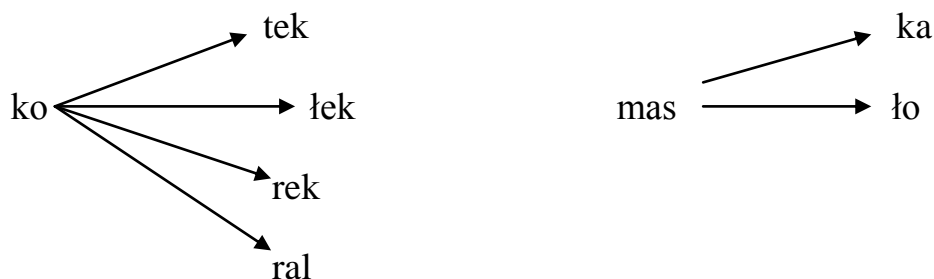
- *Czytanie wyrazów sylabami i całościowo.*

balon baran basen biwak domek dywan kotek kubek kogut kajak lasek lisek fotel
motyl murek nosek nurek pasek palec pokój pilot ranek rower rynek regał rybak
serek synek wazon wagon wózek worek zajęc zamek zegar żurek

- *Zamienianie pierwszej sylaby przy stałej drugiej. Odczytywanie utworzonych wyrazów.*

- *Zamienianie drugiej sylaby przy stałej pierwszej. Odczytywanie utworzonych wyrazów.*

VII Etap – wprowadzenie wyrazów dwusylabowych o budowie sylaba zamknięta + otwarta.

- *Czytanie wyrazów sylabami i całościowo.*

belka deska gaska gumka górka kotka kolce kulka kurka lalka lampa listy ławka
łyżka łyżwy masło miska meble narty nocka jajko jutro pałka palto półka ramka
sanki sarna sosna tarka wełna worki zupka żarty

- *Dzielenie wyrazów na sylaby w ten sposób, aby rozdzielić grupy spółgłoskowe*

sanki ..... san - ki.....

barka .....

wełna .....

tarka .....

kalka .....

jutro .....

meble .....

masło .....

- *Czytanie tekstu sylabami i całościowo. Płynne czytanie całości.*

Magda i Rafał założyli palta. Wezmą torbę, bo idą do Samu po zakupy. Kupią masło, serki i jajka.

VII Etap Czytanie wyrazów wielosylabowych o sylabach zamkniętych.

- *Czytanie wyrazów sylabami i całościowo.*

adres aktor arbuz balkon bałwan doktor garnek handel hejnał indyk kasjer kompot kotlet kundel mostek mundur obrus odlot ponton rolnik sernik listek termos warkot Bartek Henryk Marcin Waldek Wojtek

VIII. Etap Czytanie wyrazów wielosylabowych o różnym typie i układzie.

- *Przeczytaj wyrazy sylabami i całościowo.*

aparat budynek hamulec koperek makaron parasol pomidor samolot telefon tulipan widelec zegarek antena apteka benzyna konfitura sandały butelka cebulka kapusta koperta latarka rysunki sałatka zabawki lotnisko lusterko listopad telewizor kaloryfer koleżanka umywalka

- *Poniższe wyrazy podziel na sylaby w taki sposób, aby rozdzielić grupy spółgłoskowe.*

lotnisko - .....lot – nis – ko .....

koralek - .....

motylek - .....

aspiryna - .....

kultura - .....

podłoga - .....

kolejka - .....

podłoga - .....

sosenka - .....

konduktor - .....

IX. Etap - Czytanie sylab miękko wymawianych.

- *Przeczytaj pary sylab. Sylaby brzmiące miękko zamaluj kolorem czerwonym, a sylaby brzmiące twardo kolorem niebieskim.*

ca – cia nu – niu zię – zę we – wie do – dio bię – bę pą – pią to – tio

kie – ke fe – fie się – sę zu – ziu ga – gia rio – ro bu – biu wą – wią

- *Przeczytaj wyrazy. Wyrazy ze spółgłoskami miękkimi podkreśl czerwoną kredką.*

cebula ucieka zioła bazie zegar siatka Hania narty data dalie beksa bieda

fiołki fotel Zuzia zięba ryba historia bukiet piątek kolec kolia wielki

kąpiel igielka igła wiosna dywan burak biuro

Przedstawione ćwiczenia stanowią tylko propozycje spośród wielu możliwości. Dużo więcej znaleźć ich można w szerokiej ofercie różnych wydawnictw. Godne polecenia są m.in.

1. J. Mickiewicz „Ćwiczenia ułatwiające naukę czytania i pisania dla uczniów klas młodszych”

2. Metoda 18 struktur wyrazowych – zeszyty ćwiczeń i podręcznik do nauki czytania
3. Barbara Zakrzewska „3,2,1,0...Start Czytanie treningowe”
4. D Kamińska „Dobasoli do kanuka – czytanie pseudowyrazów”

Opracowała
Irena Grobelna - pedagog